

Checklista 102 - Fönsterglas och ljusinsläpp

Behåll ljusinsläppet i Dina rum, bevara fönstren och renovera dem till nystandard!
Varför?

Eftersom nya fönsterpartier har kraftigare/tjockare karmar och bågar, så släpper dessa in mindre dagsljus in i rummen. Denna utseendeförändring kan kräva bygglov

Äldre fönsterpartier har tunnare/smalare karmar & bågar och ofta rundade profiler, vilket betyder ökat ljusinsläpp i rummen. Ljusinsläppet blir alltså större.

Ett exempel:

Det gamla fönsterpartiet har ett dagöppningsmått (synlig glasruta) på 90 x 100 cm = 90 dm².

Det nya fönsterpartiet har ett dagöppningsmått på 84 x 94 cm = 79 dm².

Ljusinsläppsytan minskar $11/90 = 12,2\%$.

Alltså 12,2 % mindre ljusinsläpp i hela huset, lägenheten eller på kontoret.

Detta värde kan vara både mindre och större i verkligheten, men ljusinsläppsytan är alltid mindre!

Krav på dagsljus finns i BBR 6:322. "Där människor vistas ska en god tillgång på direkt solljus finnas."

Enligt BBR 1:221 anger Boverket vid ändringar av byggnad och i detta fall fönsterbyten, tre varsamhetskrav och förbud mot förvanskning nämligen

BBR 1:2211 varsamhet

BBR 1:2212 förbud mot förvanskning

BBR 1:2213 särskilt värdefull byggnad

Boverket påtalar att kraven för ljus i byggnader är kopplade till de tekniska egenskapskraven i PBL, med hänsyn till hygien, hälsa, miljö och säkerhet.

Bygglov kan krävas vid fönsterbyten, om det avsevärt påverkar det yttre utseendet på byggnaden.

De tekniska egenskapskraven (ljusinsläpp) prövas inte i bygglovet, utan bedöms i samband med startbesked och tekniskt samråd.

Studier visar på en tydlig koppling mellan ljus och välmående med bland annat stärkt immunförsvar, mindre årstidsbunden depression och färre hjärtinfarkter under nov – feb. 5000 av våra 22 000 gener är beroende av ljus.

AN dec 2021